

Teknikföretagens ställningstaganden

Investeringsskydd och tvistelösning i TTIP

Teknikföretagen vill att ett handelsavtal mellan EU och USA ska omfatta ett starkt skydd för investeringar som garanterar rättvis behandling av investerare och oberoende prövning vid tvist mellan stater och investerare.

Teknikföretagen arbetar för

- **Ett starkt skydd för investeringar i TTIP.** Teknikföretagen anser att TTIP bör omfatta ett starkt investeringsskydd som garanterar likabehandling av europeiska och amerikanska företag och skyddar deras investeringar. Det ger företag mod att växa på nya marknader.
- **Att investerare behandlas rättvist och skäligt.** En stat ska inte kunna bryta kontrakt utan att betala skälig ersättning. En förutsägbar och trygg marknad ger större investeringar, ökad handel och fler jobb.
- **Att investerare har rätt till oberoende prövning vid tvist.** Teknikföretagen anser att TTIP bör innehålla en solid mekanism för hur tvister mellan stater och investerare ska lösas, Investor State Dispute Settlement, ISDS. Det garanterar att utländska och inhemska investerare behandlas lika och säkerställer marknadsmässig ersättning vid expropriering.

En vanlig invändning mot ISDS i handelsavtal är att denna typ av tvistlösningsmekanism minskar ett lands möjlighet att lagstifta. Det är en missuppfattning. En skiljenämnd kan inte underkänna ett lands lagstiftning. Sverige har idag investeringsavtal med 66 länder, 63 av dessa omfattar ISDS.

Amerikansk lag förbjuder inte diskriminering av utländska företag. Dessutom kommer TTIP att fungera som modellavtal för avtal med andra länder med svagare rättssystem. För att skydda europeiska investeringar bör TTIP därför omfatta ISDS.

Vad Teknikföretagen gör

Teknikföretagen för fram sina medlemmars behov och önskemål genom att delta i och anordna konferenser, möten och events. Genom direktkontakter med EU:s och USA:s TTIP-förhandlare samt genom intresseorganisationer som [TABC](#), [Orgalime](#), [BusinessEurope](#) och [Industrirådet](#).

Bakgrund och fakta

Vad är ett investeringsavtal?

Ett investeringsavtal mellan två stater, kallas Bilateral Investment Treaty, BIT. Ett sådant avtal innehåller vanligen följande delar:¹

1. Skydd mot diskriminering
2. Skydd mot godtycklig expropriation
3. Skydd mot ojämlik och orättvis behandling
4. Rätt att överföra kapital, såsom exempelvis vinster
5. Möjlighet till rättslig prövning av avtalet (ISDS)

Hur kan man garantera en oberoende prövning vid tvist?

Investor-State Dispute Settlement, ISDS, ger investerare möjlighet till oberoende prövning av staters agerande i internationell skiljedomstol. Många av dessa tvister avgörs av Stockholms handelskammars skiljedomsinstitut.² En invändning mot ISDS är att insynen i dessa rättsprocesser kan vara begränsad. Sedan april 2014 finns riktlinjer från FN som garanterar ökad insyn när tvister drivs enligt ISDS.³

En skrivning om ISDS i ett handelsavtal hindrar inte att stater och investerare löser konflikter kring till exempel kontraktsbrott i nationell domstol. Det är viktigt att investerare har möjlighet att få sitt fall prövat av en domstol som inte är knuten till den stat investeraren är i konflikt med.

Hur garanteras staternas oberoende?

En skiljenämnd kan inte underkänna ett lands lagstiftning. Däremot kan en stat genom ISDS dömas att betala ersättning till en investerare om lagstiftning påverkar värdet av den investering som gjorts. Vanligen ersätts investeraren med det värde investeringen hade strax innan lagstiftningen ändrades.

Vilka frågor i ett investeringsavtal som kan prövas genom ISDS varierar från avtal till avtal. Det är därför mycket viktigt att TTIP skrivs så att det kan fungera som en modell för framtida avtal.

Om Teknikföretagen

Teknikföretagen är arbetsgivarorganisationen för de kreativa företag som står för en tredjedel av Sveriges export. Över hela landet bistår vi teknikföretag i arbetsrätt och branschfrågor, så att de kan fokusera på att utveckla varor och tjänster i världsklass.

Kontaktperson:

Stina Wallström, stina.wallstrom@teknikforetagen.se, 08-782 08 11

¹ [Kommerskollegium - Investeringsskyddsavtal \(BITs\) – Så funkar de](#)

² [Kommerskollegium, Tvistlösning i ett ev. framtida bilateralt investeringsavtal mellan EU och USA – en kort bakgrund samt frågor och svar](#)

³ [UNCITRAL United Nations Commission on International Trade Law](#)